

JM AB
Att: Erik Ragnerstam
S-169 82 Stockholm

Angående utbyggnad gång- och cykelväg i Danvikstrand

Nacka kommun ("Kommunen") återkommer med anledning av JM AB:s ("JM") brev den 3 mars 2015. Kommunen har reklamerat den av JM uppförda gång- och cykelvägen den 28 november 2014.

Entreprenaden är en totalentreprenad, vilket innebär att JM ansvarar för att entreprenaden uppfyller avtalad funktion. JM har enligt exploateringsavtalet bland annat åtagit sig att projektera, utföra och bekosta en gång- och cykelväg (Exploateringsavtal § 10 Allmänna anläggningar). Det anges i omfattningsbeskrivningen (Bilaga 4 Omfattningsbeskrivning allmänna parkanläggningar, s. 1) att vägen ska kunna vinterunderhållas och vara av trafikklass 2 (se under Gång- och cykelväg del "kajstråk", pkt K-L). Dessutom anges att stor vikt ska läggas vid *säkerhetsaspekterna* och att JM ska undersöka och garantera den tekniska säkerheten i anläggningarna, t.ex. kajens status (se under Övrigt).

Det har enligt exploateringsavtalet ålegat JM att garantera att anläggningarna överensstämmer med egenskapskraven angivna i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. ("BVL") och byggnadsverksförordningen (1994:1215)("BVF"). BVL och BVF var gällande vid tidpunkten för exploateringsavtalets ingående. BVL och BVF överensstämmer i huvudsak med innehållet i 8 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900)("PBL") och plan- och byggförordningen (2011:338)("PBF").

3 kap. 3 § plan- och bygglagen (1987:10) stadgar att byggnader ska uppfylla de krav som anges i 2 -2 a §§ BVL. 2 § BVL anger att byggnadsverk som ska uppföras eller ändras ska, under förutsättning av normalt underhåll, under en ekonomiskt rimlig livslängd uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav i fråga om bland annat bärförmåga, stadga och beständighet (p.1). Sammantaget innebär regleringen att person- och egendomsskada i största möjliga utsträckning ska förhindras (*bärförmåga*), att ranglighet, svajning, besvärande sprickbildningar och deformationer m.m. inte ska uppstå (*stadga*) och att de bärande delarna måste ha en livslängd som svarar mot byggnadens ekonomiskt rimliga livslängd (*beständighet*).

Dessa tekniska krav på bärförmåga, stadga och beständighet preciseras ytterligare i 3 § BVF (jfr 3 kap. 7 § PBF). 3 § anger att byggnadsverk ska vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att den påverkan de sannolikt utsätts för under bygg- och bruksskedet inte leder till

- ras av byggnadsverket helt eller delvis,
- oacceptabla större deformationer,
- skada på andra delar av byggnadsverket, dess installationer eller fasta utrustning till följd av större deformationer i den bärande konstruktionen, eller
- skada som inte står i proportion till den händelse som orsakat skadan.

Gång- och cykelvägen uppfyller inte avtalade funktionskrav, varken gällande vinterunderhållning, trafikklass 2 eller teknisk säkerhet. Således föreligger ett fel i entreprenaden. Felet har inte märkts och inte heller bort märkas vid slutbesiktningen.

Felet är av väsentlig betydelse med hänsyn till bland annat entreprenadens livslängd. Gång- och cykelvägen ligger inte på fast mark och riskerar att erodera underifrån. Vidare uppfyller gång- och cykelvägen inte de tekniska egenskapskraven gällande bland annat bärförmåga. Grunden har inte den bärkapacitet som krävs för att kunna bära upp gång- och cykelvägen och anläggningen riskerar därför att rasa. Det föreligger en omfattande risk för personskada, som medför att gång- och cykelvägen och området runt i kring eventuellt behöver stängas av på grund av olika säkerhetsaspekter. JM har vid uppförande av gång- och cykelvägen avvikit från ett fackmässigt utförande genom att inte säkerställa att gång- och cykelvägen uppfyller de tekniska egenskapskrav angivna i BVL och BVF och har härigenom agerat vårdslöst.

JM har inom ramen för exploateringsavtalet inte enbart åtagit sig att garantera att gång- och cykelvägen uppfyller fullgod teknisk säkerhet, utan dessutom åtagit sig att garantera kajens tekniska säkerhet. Att kajen idag är en gemensamhetsanläggning eller att anspråk från bostadsrättsföreningen eventuellt är preskriberade har ingen betydelse för JM:s ansvar gentemot Kommunen. JM borde i samband med sin projektering undersökt kajen och området runt i kring för att kunna avgöra om några särskilda åtgärder behövt vidtas för att kunna garantera anläggningarnas tekniska säkerhet, vilket framgår på ett klart och tydligt sätt av exploateringsavtalet (se bilaga 4, under Övrigt). JM har inte undersökt området och har således eftersatt sina åtaganden enligt exploateringsavtalet. Diskussioner har förts i samband med avtalets ingående där riskerna med anläggningens placering vid kajen lyfts. JM har varit medveten om att en väsentlig förutsättning för gång- och cykelvägens hållbarhet har varit att kajen och området kring kajen uppfyller fullgod teknisk säkerhet, och om så inte varit fallet, har JM haft en skyldighet enligt avtalet att rusta upp området för att uppnå avtalad funktion.

Vid den av Kommunen genomförda tillståndsbedömningen framkom att strandskoningar och slänter har eroderat kraftigt, vilket innebär att det föreligger en överhängande risk för att kajen och strandskoningarna rasar ut i vattnet. JM har således brustit i sin kontraktsevenliga skyldighet att garantera kajens tekniska säkerhet.

Kommunen kan inte förstå JM:s inställning kring att någon juridisk skyldighet att vidta åtgärder för att säkerställa gång- och cykelvägens hållbarhet inte skulle föreligga. Gång- och cykelvägen godkändes genom slutbesiktning den 13 december 2004. Kommunen har reklamerat gång- och cykelvägen den 28 november 2014, dvs. inom den föreskrivna ansvarstiden om tio år.

Som entreprenör har ni en skyldighet att avhjälpa fel som skriftligen påtalats efter det att entreprenaden tagits i bruk (ABT 94 kap. 7 § 25). Avhjälpan ska ske utan dröjsmål och senast inom två månader räknat från den skriftliga underrättelsen har skickats (stycke 6). Om avhjälpan inte sker inom någon av nämnda tider får beställaren avhjälpa felet på entreprenörens bekostnad (stycke 4).

Kommunen överväger i dagsläget att anlita annan entreprenör för att avhjälpa felen, om inte JM omedelbart påbörjar arbetet med att avhjälpa felet. Kommunen kommer att kräva JM på avhjälpandekostnaderna.

Vänliga hälsningar

Erik Wiktorsson